RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2014/0093 van 17 juni 2014 in de zaak 1314/0266/SA/3/0258

In zake: mevrouw Hilde COENE

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaten Laurent PROOT en Sofie DE MAESSCHALCK

kantoor houdende te 9000 Gent, Kasteellaan 141

waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN

vertegenwoordigd door:

mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN

verwerende partij

Tussenkomende partij:

de heer Filip DELVAEYE - VAN DE STEEN, wonende te 9660 Brakel,

Valkenstraat 80 en waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 31 december 2013 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 14 november 2013.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brakel van 24 jui 2013 verworpen.

De deputatie heeft aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het uitbreiden van bestaande paardenstallen – plaatsen stapmolen en aanleg overdekte mestopslag.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te Nederbrakel (deelgemeente van Brakel), Neerhofstraat zn en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie A, nummers 131G en 1391H.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De tussenkomende partij heeft geen repliek betreffende de vordering tot schorsing ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 6 mei 2014, waar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sofie DE MAESSCHALCK die verschijnt voor de verzoekende partij, mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN die verschijnt voor de verwerende partij en de heer Marc CARLIER die verschijnt voor de tussenkomende partij, in persoon aanwezig, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De heer Filip DELVAEYE – VAN DE STEEN verzoekt met een aangetekende brief van 7 maart 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 21 maart 2014 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Het verzoek tot tussenkomst werd tijdig ingesteld en het verschuldigde rolrecht werd tijdig betaald. De tussenkomende partij is de aanvrager van de bestreden beslissing en dus een belanghebbende in de zin van artikel 4.8.11, §1, eerste lid VCRO.

Het verzoek tot tussenkomst is bijgevolg ontvankelijk voor wat de behandeling van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing betreft.

IV. FEITEN

Op 23 september 2010 verleent de verwerende partij in administratief beroep een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een tijdelijke paardenstal.

Op 6 maart 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brakel een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "uitbreiden van bestaande paardenstalling + aanleg van overdekte mestopslag + plaatsen van een stapmolen".

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 24 februari 1977 vastgestelde gewestplan 'Oudenaarde', gelegen in woonuitbreidingsgebied.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 2 april 2013 tot en met 1 mei 2013, worden twee bezwaarschriften ingediend door onder meer de verzoekende partij.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling brengt op 22 april 2013 een gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brakel verleent op 27 mei 2013 het volgende gunstig advies:

"

De uitbreiding van de stal wordt voorzien in dezelfde bouwstijl als de bestaande stal en wordt uigevoerd met analoge bouwmaterialen. De stal heeft een eerder industrieel karakter. Dit kan in een residentiële omgeving als storend worden ervaren. Het is aangewezen dat zowel tegen de linker als tegen de rechter perceelsgrens een voldoende hoog en dicht streekeigen groenscherm wordt voorzien. Een beplantingsplan dient eerst aan het college ter goedkeuring te worden voorgelegd.

..."

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar sluit zich op 14 juni 2013 aan bij de planologische en ruimtelijke motivering van de aanvraag, zoals opgebouwd door het college van burgemeester en schepenen.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Brakel verleent op 24 juni 2013 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij.

De verzoekende partij en mevrouw Lydie LASSEEL tekenen tegen deze beslissing op 6 augustus 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 26 september 2013 om dit beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren op grond van de volgende beoordeling:

"..

De juridische aspecten

De aanvraag is niet in overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan, zoals hoger omschreven.

De permanente paardenstal is gelegen in woonuitbreidingsgebied. Het gaat hier niet om de realisatie van groepswoningbouw, waaronder dient te worden verstaan: het gelijktijdig oprichten van meerdere gebouwen bestemd voor bewoning die één samenhangend geheel vormen.

De omzendbrief RO/2002/03 van 25 oktober 2002, in verband met het opmaken van een gemeentelijke woonbehoeftestudie en het ontwikkelen van woonuitbreidingsgebieden met of zonder woonbehoeftestudie, en het daaropvolgend rondschrijven dd. 24 januari 2003 van de minister (toelichting bij bovenvermelde omzendbrief) is evenmin van toepassing aangezien Brakel reeds beschikt over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Daarenboven, bij arrest nr. 193.184 van de Raad van State van 12 mei 2009, inzake Isa calders, en de v.z.w. Bond Beter Leefmilieu, tegen het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, is de omzendbrief van 25 oktober 2002 houdende wijziging van de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, gewijzigd via omzendbrief van 25 januari 2002, vernietigd in zoverre daarin wordt gesteld dat het "niet uitgesloten

(is) dat op reeds bebouwde percelen en restpercelen van een reeds eerder aangesneden woonuitbreidingsgebied individuele aanvragen toch verantwoord kunnen zijn", dat "in dergelijke gevallen (...) een gemotiveerde individuele afweging (wordt) gemaakt van de impact van de aanvraag op het geheel van het woonuitbreidingsgebied en het al dan niet nuttig zijn van het restant van het woonuitbreidingsgebied in het kader van een te voeren woonbeleid" en dat "bij uitzondering (...) een bouwaanvraag of verkavelingsaanvraag die slechts betrekking heeft op enkele restpercelen (kan) worden aanvaard".

Rekening houdende alle wettelijke bepalingen terzake. met kan een enkel op woonuitbreidingsgebied de volgende wijzen worden ontwikkeld: Ingevolge artikel 5.6.6, §1 VCRO kan er aan een sociale woonorganisatie een stedenbouwkundige vergunning worden verleend voor het bouwen van woningen of voor een verkavelingsvergunning voor zover aan de aldaar opgesomde voorwaarden is voldaan.

Betreft het geen sociale woonorganisatie of voldoet zij niet aan de voorwaarden gesteld in artikel 5.6.6, §1 VCRO dan kan in een woonuitbreidingsgebied enkel een vergunning voor groepswoningbouw worden afgeleverd voor zover de betrokken overheid over de ordening van het gebied op een andere wijze heeft besloten. Zelfs indien dergelijke ordening niet aanwezig is, kan, zonder afbreuk te doen aan de toepassing van artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit, een vergunning voor andere projecten dan groepswoningbouw worden afgeleverd voor zover er een principieel akkoord van de deputatie aanwezig is waarin wordt verklaard dat het gevraagde kan worden ingepast in het lokale woonbeleid zoals vormgegeven in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en andere openbare beleidsdocumenten.

De aanvrager is geen sociale woonorganisatie zodat ze niet in aanmerking komt voor een toepassing van artikel 5.6.6, §1 van de VCRO..

Verder is er geen bijzonder plan van aanleg, ruimtelijk uitvoeringsplan of globaal verkavelingsplan aanwezig waarin over de ordening van het ganse woonuitbreidingsgebied wordt besloten. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan waarin sprake is van een omzettting van het woonuitbreidingsgebied naar agrarisch gebied kan op zich geen juridische basis vormen voor het beoordelen van stedenbouwkundige vergunningen.

Op dit ogenblik staat niet vast dat er geen mogelijkheid meer bestaat om het perceel van de aanvraag mee op te nemen in de ordening van het woonuitbreidingsgebied.

In een recent arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen werd voorgaande redenering bovendien bestendigd (arrest nr. A/2011/0177 van 29 november 2011 inzake NV Hofken).

Voor de oprichting van de tijdelijke stal kon gebruik gemaakt worden van de toepassing van de omzendbrief RO/2002/01 dd. 25 januari 2002: "Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen of oprichten stallingen voor weidedieren. geen betrekking hebbend op effectieve beroepslandbouwbedrijven". Aangezien huidige aanvraag betrekking heeft op de oprichting van een permanente stal in het kader van paardenhouderij in hoofdberoep. kan niet gesteund op deze omzendbrief bij de juridische afweging van de aanvraag. Uit het bovenvermelde dient geconcludeerd dat er wettelijke beletselen bestaan voor het verlenen van een vergunning voor een permanente paardenstal woonuitbreidingsgebied.

Het gevraagde valt niet binnen het toepassingsgebied van enige decretaal voorziene afwijkingsbepaling.

. . .

Na de hoorzitting van 8 oktober 2013 beslist de verwerende partij op 14 november 2013 om het beroep te verwerpen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

" . . .

De juridische aspecten

De aanvraag is niet in overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan.

De paardenstal is gelegen in woonuitbreidingsgebied.

In de bindende bepalingen bij het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (p3) wordt uitdrukkelijk de omzetting voorzien van het woonuitbreidingsgebied naar agrarisch gebied. Er kan dus met zekerheid van uitgegaan worden dat het woonuitbreidingsgebied niet gerealiseerd zal worden voor woningbouw.

De bestaande stalling werd vergund door de deputatie bij besluit van 23 september 2010 op grond van de omzendbrief RO/2002/01 dd. 25 januari 2002: "Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen of oprichten van stallingen voor weidedieren, geen betrekking hebbend op effectieve beroepslandbouwbedrijven".

In dit besluit heeft de deputatie geoordeeld dat een tijdelijke stalling kon worden opgericht op de huidige locatie, gelet op het feit dat op de huiskavel een dergelijke stalling niet kan worden opgericht. Gelet op de gebruikte materialen werd het tijdelijk karakter van de stalling aanvaard.

Huidige aanvraag voorziet een uitbreiding van deze stalling. De nieuwe constructie wordt opgericht in identiek dezelfde -makkelijk demonteerbare- materialen als de bestaande constructie. Er is dus evenzeer sprake van een tijdelijke stalling.

De aanvraag voldoet voorts aan alle normen gesteld in de omzendbrief RO2002/01 en dit inzake oppervlakte van de stal, geleverde bewijs van het houden van paarden, geleverde bewijs van het aantal graasweiden waarover de aanvrager beschikt, de bewijzen dat de aanvrager in staat is en effectief de intentie heeft paardenhouderij in hoofdberoep uit te oefenen. De paarden van de aanvrager staan momenteel tijdelijk her en der verspreid in stallingen die geen eigendom zijn van de aanvrager. Deze situatie is praktisch niet houdbaar.

De aanvraag werd gunstig geadviseerd door de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling en door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar. De aanvraag komt derhalve juridisch in aanmerking voor vergunning.

..."

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd aan de verzoekende partij betekend met een aangetekende brief van 26 november 2013. Het beroep, ingesteld met een aangetekende brief van 31 december 2013, is dus tijdig conform artikel 4.8.11, §2, eerste lid, 1°, a VCRO.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

1. Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen <u>kan</u> ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zal de verzoekende partij het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zal de verzoekende partij dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden. In voorkomend geval zal de verzoekende partij beschikken over het vereiste belang om conform artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.

2. De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift voldoende aannemelijk maakt dat zij rechtstreekse dan wel onrechtstreekse hinder en nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing.

De Raad aanvaardt de ingeroepen visuele hinder, geluidshinder en geurhinder. Er valt evenmin te betwisten dat er een causaal verband kan bestaan met de realisatie van de bestreden beslissing. De door de verzoekende partij opgesomde mogelijke hinder en nadelen zijn voldoende persoonlijk, direct en actueel.

De verzoekende partij beschikt dan ook over het rechtens vereiste belang in de zin van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Luidens artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing enkel bevelen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokken en als de verzoekende partij ernstige middelen aanvoert die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.

A. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

1. De verzoekende partij omschrijft het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij meent te lijden als volgt:

Zoals vermeld, **paalt** de eigendom van de verzoekende partij **onmiddellijk aan het betrokken bouwterrein**.

De eigendom van de verzoekende partij is volledig georiënteerd is naar de plaats waar de nieuwe stalling wordt voorzien.

Zowel vanuit de woon- en leefruimtes van haar woning, haar achtertuin en haar achterliggende moestuin en weiland zal de verzoekende partij rechtstreeks uitzicht de nieuwe stalling (stuk 12).

Zoals vermeld, heeft deze nieuwe stalling een zeer grootschalig karakter en door haar materiaalgebruik (betonpanelen, sandwichpanelen, dakpanelen, metalen frame) krijgt de stalling een industriële look. De nokhoogte van de paardenstalling bedraagt 4,50 m. De betrokken stal heeft een volume van 360 m² met een straatgevelbreedte van 30 m en een lengte van 12 m. Dit betekent concreet dat de verzoekende partij vanuit haar eigendom rechtstreeks zal uitkijken op een hoge muur van 12 m lang en 4,50 m hoog, die bovendien zeer diep in het landschap komt te liggen.

...

De verzoekende partij zal dus **ernstige visuele hinder** ondervinden ingevolge de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Zij zal vanuit haar woning, veranda en tuin **rechtstreeks uitkijken op de bijkomende nieuwe stalling**. Daardoor zal haar nog resterende uitzicht op het achterliggende onbebouwde terrein onherroepelijk verloren gaan. Dit zal voor de verzoekende partij **een sterk gevoel van ingeslotenheid** veroorzaken.

Het gegeven dat er reeds een (deels onvergunde!) stalling vóór de betrokken bouwplaats is gelegen, maken deze hinderaspecten door de nieuwe stal niet minder ernstig. Integendeel, de nieuwe stalling komt nog veel dieper in het landschap te liggen en maakt een nog veel zwaardere aantasting van de bestaande omgeving uit. Daardoor zal het nog resterende uitzicht van de verzoekende partij op het achterliggende onbebouwde agrarische gebied onherroepelijk verloren gaan. Daar waar de verzoekende partij op heden dagelijks nog kan genieten van een zicht op dit ongerepte landschap, zal zij in de toekomst dagelijks worden geconfronteerd met het uitzicht op een nieuwe stalling van een industriële schaal dat bovendien opgetrokken wordt in banale, industrieel aandoende materialen.

. . .

Er bestaat dan ook geen enkele duidelijkheid over de precieze eigenschappen van dit

groenscherm. In ieder geval zal een industriële stalling van 360 m² en 4,50 m hoogte **niet zomaar kunnen verstopt worden achter een groenscherm**. Bovendien zal ook met de aanleg van een eventueel groenscherm het bestaande uitzicht op het achterliggende onbebouwde landbouwgebied **voorgoed verloren gaan** in hoofde van de verzoekende partij.

. . .

Daarnaast zal de verzoekende partij door de betrokken aanvraag ook **geluidshinder** ondervinden, met name door het lawaai en stampen van de paarden in de stallingen op vloerplaten met gewapend beton en op de stapmolen. Ook zal zij enorme overlast ondervinden door de **stank van de mestopslag** en de bijhorende vliegen, die al schade hebben aangebracht aan de glasramen.

..."

2.

De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

"...

Vooreerst moet worden opgemerkt dat deze stalling zich situeert in een kleine, ingesloten zone tussen de bebouwingen langs de Valkenstraat, de Neerhofstraat en de Knoopsweg, welke ingekleurd is als woonuitbreidingsgebied volgens het gewestplan. Er is derhalve geen sprake van aantasting van een open landschap. De foto's opgenomen in het verzoekschrift bevestigen dit.

Thans wordt het uitzicht vanuit de woning van verzoekster gedomineerd door de bestaande stalling en staat een pergola in de tuin van verzoekster. Er is derhalve geen sprake van een open zicht op een open landschap. De nieuwe constructie wordt bovendien aansluitend op de bestaande stalling opgericht en heeft slechts een bouwdiepte van 12 meter. Rekening houdend met al deze elementen samen blijkt niet dat de stalling een betekenisvolle impact zal hebben op het rechtstreekse uitzicht van verzoekster.

Verzoekster stelt tevens dat de stalling geur- en geluidshinder zullen veroorzaken. Het is echter niet inherent aan mestopslag dat deze aanleiding geven tot stank, net als dat het niet inherent is aan een paardenstalling om geluidshinder te veroorzaken. Tussen het aangevraagde en de woning is voldoende afstand voorzien, meer bepaald minimum 50 meter. Verzoekster toont niet aan dat deze afstand niet afdoende is om geen hinder, minstens geen ernstige hinder, te veroorzaken. ..."

3.

De tussenkomende partij heeft in haar verzoekschrift tot tussenkomst geen repliek betreffende het ingeroepen moeilijk te herstellen ernstig nadeel geformuleerd en lijkt het bestaan ervan in hoofde van de verzoekende partij dan ook niet te betwisten.

Beoordeling door de Raad

1.

In de memorie van toelichting wijst de decreetgever erop dat het begrip 'moeilijk te herstellen ernstig nadeel' eveneens wordt gehanteerd binnen het schorsingscontentieux van de Raad van State en dat vermeld begrip, voor wat de mogelijkheid tot schorsing in procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, in diezelfde zin mag worden begrepen (*Parl. St.* VI. Parl, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 222, nr. 627). Opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing door de Raad zou kunnen bevolen worden, moet de verzoekende partij doen blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

De verzoekende partij dient aan de hand van concrete en precieze gegevens aan te duiden waaruit enerzijds de ernst van het persoonlijke nadeel bestaat dat zij ondergaat of dreigt te ondergaan, wat inhoudt dat concrete en precieze aanduidingen moeten worden verschaft over de aard en de omvang van het nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten beslissing kan berokkenen, en waaruit anderzijds het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel blijkt.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO, kan dan ook niet, minstens niet zonder meer, gelijkgeschakeld worden met de in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO bedoelde "rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen" die de verzoekende partij kan ondervinden ingevolge een vergunningsbeslissing en die de verzoekende partij desgevallend het rechtens vereiste belang bij de procedure verschaft. Bij de beoordeling van de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen kan de Raad bovendien alleen rekening houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

2. Als moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij met de voorliggende vordering tot schorsing wenst te voorkomen, werpt de verzoekende partij in essentie op dat zij ingevolge de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing zal worden geconfronteerd met ernstige visuele hinder en dit zowel vanuit haar woning, in het bijzonder de op haar tuin geörienteerde leefruimtes, als vanuit haar tuin zelf. Dit zal, nog volgens de verzoekende partij, tevens een sterk gevoel van ingeslotenheid creëren.

Met de verwerende partij stelt de Raad vast dat de bestaande stalling / loods het uitzicht van de verzoekende partij thans reeds in zekere mate aantast. Onverminderd het antwoord op de vraag of de betrokken stalling / loods conform de destijds verleende vergunning werd opgericht, wat blijkens de bestreden beslissing niet het geval blijkt te zijn, en ongeacht de vraag of het statuut ervan daadwerkelijk 'tijdelijk' kan genoemd worden, is de Raad van oordeel dat de verzoekende partij op een voor de schorsing voldoende concreet en precies aanschouwelijk maakt dat de verdere uitbreiding ervan met 360m², in uitvoering van de bestreden beslissing, aanleiding zal geven tot bijkomende visuele hinder. Een gegeven dat nog wordt versterkt door het veeleer 'industrieel' karakter van de betrokken stalling / loods.

Er kan in alle redelijkheid naar het oordeel van de Raad dan ook bezwaarlijk worden betwist dat de ingeroepen en door de verzoekende partij voldoende concreet aangetoonde visuele hinder de voor de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing vereiste ernst vertoont. De uiteenzetting van de verzoekende partij, evenals de door haar bijgebrachte stukken, en de stukken van het administratief dossier volstaan om tot deze vaststelling te komen. Anders dan wat de verwerende partij wil doen voorkomen, zal de vergunde uitbreiding ontegensprekelijk een betekenisvolle, negatieve impact hebben op het uitzicht van de verzoekende partij.

3. Het feit dat de tussenkomende partij niet lijkt te beschikken over de vereiste milieuvergunning voor de bestaande en middels de bestreden beslissing uit te breiden constructies en activiteiten, wat in het beschikkende gedeelte van de bestreden beslissing eerder terloops wordt opgemerkt, doet geen afbreuk aan voorgaande overwegingen. De omstandigheid dat er zich op het perceel van de tussenkomende partij, naast de loods / stalling waarvan de uitbreiding wordt vergund, nog verschillende constructies bevinden die, volgens de bestreden beslissing, in strijd met of zonder de vereiste stedenbouwkundige vergunning werden opgericht, lijkt de ernst van de ingeroepen nadelen enkel maar te benadrukken.

4.

De Raad is daarnaast van oordeel dat het door de Raad ernstig bevonden nadeel, gegeven de aard en de omvang van het vergunde project, evenzeer moeilijk te herstellen is. Hoewel niet onmogelijk, is het voor particulieren, zoals de verzoekende partij, immers steeds dermate moeilijk om na de gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing, zelfs wanneer deze slechts gedeeltelijk zou zijn uitgevoerd, enig dienstig herstel te bekomen.

Er is dan ook voldaan aan de in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts geschorst kan worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

B. Ernstig middel

Standpunt van de partijen

1

In haar enig middel roept de verzoekende partij volgende schendingen in:

u

genomen uit de schending van artikel 5.1.1 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerpgewestplannen en gewestplannen (hierna: Inrichtingsbesluit), artikel 4.3.1, § 1, 1°, a) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), artikel 2.1.1, § 7 VCRO en genomen uit de materiële motiveringsplicht

..."

De verzoekende partij licht het middel als volgt toe:

"

Zoals vermeld, is het betrokken perceel gelegen in een **woonuitbreidingsgebied**. Ook de deputatie heeft dit in het bestreden vergunningsbesluit expliciet erkend.

Artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit bepaalt het volgende over woonuitbreidingsgebieden:

"1.1. De woonuitbreidingsgebieden zijn <u>uitsluitend bestemd voor groepswoningbouw</u> <u>zolang de bevoegde overheid over de ordening van het gebied niet heeft beslist</u>, en zolang, volgens het geval, ofwel die overheid geen besluit tot vastlegging van de uitgaven voor de voorzieningen heeft genomen, ofwel omtrent deze voorzieningen geen met waarborgen omklede verbintenis is aangegaan door de promotor."

Volgens vaste rechtspraak kunnen woonuitbreidingsgebieden niet worden aangewend voor andere in woongebieden toegelaten bestemmingen dan 'groepswoningbouw' zolang de bevoegde overheid niet over de ordening van het gebied heeft beslist, m.a.w. de ordening voor dat gebied ervan is vastgesteld in een goedgekeurd BPA of in een globaal verkavelingsplan waarvoor een regelmatige vergunning is afgegeven.

Er kan geen enkele discussie over bestaan dat er over de ordening van het betrokken woonuitbreidingsgebied op heden **nog niet is beslist**: er is voor dit gebied nog geen goedgekeurd BPA of globaal verkavelingsplan opgemaakt die de ordening van dit gebied regelt.

Derhalve komt het woonuitbreidingsgebied **enkel voor de realisatie van groepswoningbouw** in aanmerking. De oprichting van een paardenstalling, de aanleg van een stapmolen en een mestopslagplaats maken zonder enige discussie **géén groepswoningbouw** uit in de zin van artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit.

Deze vaststelling volstaat om te besluiten dat de bestreden vergunning volkomen in strijd is met artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit en bijgevolg manifest onwettig is.

Overeenkomstig artikel 4.3.1, § 1, 1° VCRO diende de deputatie de betrokken aanvraag dan ook te weigeren.

In dit kader is het ook relevant te wijzen op het **standpunt van de PSA**, die in zijn verslag van 26 september 2013 op een zeer omstandige wijze had uiteengezet dat er een **onoverkomelijke legaliteitsbelemmering** is, gelet op de manifeste strijdigheid met de gewestplanbestemming **(stuk 10)**:

"De aanvraag is niet in overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan, zoals hoger omschreven.

De permanente paardenstal is gelegen in woonuitbreidingsgebied. Het gaat hier niet om de realisatie van groepswoningbouw, waaronder dient te worden verstaan: het gelijktijdig oprichten van meerdere gebouwen bestemd voor bewoning die één samenhangend geheel vormen.

De omzendbrief RO/2002/03 van 25 oktober 2002, in verband met het opmaken van een gemeentelijke woonbehoeftestudie en het ontwikkelen van woonuitbreidingsgebieden met of zonder woonbehoeftestudie, en het daaropvolgend rondschrijven dd. 24 januari 2003 van de minister (toelichting bij bovenvermelde omzendbrief) is evenmin van toepassing aangezien Brakel reeds beschikt over een goedgekeurd ruimtelijk structuurplan.

Daarenboven, bij arrest nr. 193.184 van de Raad van State van 12 mei 2009 inzake Isa Calders, en de vzw Bond Beter Leefmilieu, tegen het Vlaamse gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, is de omzendbrief van 25 oktober 2002 houdende wijziging van de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, gewijzigd via omzendbrief van 25 januari 2002, vernietigd in zoverre daarin wordt gesteld dat het "niet uitgesloten (is) dat op reeds bebouwde percelen en restpercelen van een reeds eerder aangesneden woonuitbreidingsgebied individuele aanvragen toch verantwoord kunnen zijn", dat "in dergelijke gevallen (...) een gemotiveerde individuele afweging (wordt) gemaakt van de impact van de aanvraag op het geheel van het woonuitbreidingsgebied en het al dan niet nuttig zijn van het restant van het woonuitbreidingsgebied in het kader van een te woonbeleid" dat "bij uitzondering (...) en een bouwaanvraag verkavelingsaanvraag die slechts betrekking heeft op enkele restpercelen (kan) worden aanvaard".

Rekening houdend met alle wettelijke bepalingen terzake, kan een woonuitbreidingsgebied enkel op de volgende wijzen worden ontwikkeld: ingevolge artikel 5.6.6, § 1 VCRO kan er aan een sociale woonorganisatie een stedenbouwkundige vergunning worden verleend voor het bouwen van woningen of voor een verkavelingsvergunning voor zover aan de aldaar opgesomde voorwaarden is voldaan.

Betreft het geen sociale woonorganisatie of voldoet zij niet aan de voorwaarden gesteld in artikel 5.6.6, § 1 VCRO dan kan in een woonuitbreidingsgebied enkel een vergunning voor groepswoningbouw worden afgeleverd voor zover de betrokken overheid over de ordening van het gebied op een andere wijze heeft besloten. Zelfs indien dergelijke ordening niet afwezig is, kan, zonder afbreuk te doen aan de toepassing van artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit, een vergunning voor andere projecten dan groepswoningbouw worden afgeleverd voor zover er een principieel akkoord van de deputatie aanwezig is waarin wordt verklaard dat het gevraagde kan worden ingepast in het lokale woonbeleid zoals vormgegeven in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en andere openbare beleidsdocumenten.

De aanvrager is geen sociale woonorganisatie zodat ze niet in aanmerking komt voor een toepassing van artikel 5.6.6, § 1 van de VCRO.

Verder is er geen bijzonder plan van aanleg, ruimtelijk uitvoeringsplan of globaal aanwezig over verkavelingsplan waarin de ordening van het ganse woonuitbreidingsgebied wordt besloten. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan waarin sprake is van een omzetting van het woonuitbreidingsgebied naar agrarisch gebied kan op zich geen juridische basis vormen voor het beoordelen van stedenbouwkundige vergunningen. Op dit ogenblik staat niet vast dat er geen mogelijkheid meer bestaat om het perceel van de aanvraag mee op te nemen in de ordening van het woonuitbreidingsgebied.

In een recent arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen werd voorgaande redenering bovendien bestendigd (arrest nr. A/2011/0177 van 29 november 2011 inzake NV Hofken).

Voor de oprichting van de tijdelijke stal kan gebruik worden gemaakt van de toepassing van de omzendbrief RO/2002/01 dd. 25 januari 2002: "Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen of oprichten van stallingen voor weidedieren, geen betrekking hebbend op effectieve beroepslandbouwbedrijven". Aangezien huidige aanvraag betrekking heeft op de oprichting van een permanente stal in het kader van paardenhouderij in hoofdberoep, kan niet gesteund worden op deze omzendbrief bij de juridische afweging van de aanvraag.

Uit het bovenvermelde dient geconcludeerd dat er wettelijke beletselen bestaan voor het verlenen van een vergunning voor een permanente paardenstal in woonuitbreidingsgebied.

Het gevraagde valt niet binnen het toepassingsgebied van enig decretaal voorziene afwijkingsbepaling."

Opmerkelijk genoeg volgt de deputatie dit duidelijke standpunt van de PSA niet. In het bestreden besluit stelt zij louter het volgende omtrent de verenigbaarheid met de geldende bestemmingsvoorschriften (stuk 1):

"De aanvraag is niet in overeenstemming met de voorschriften van het geldend gewestplan.

De paardenstal is gelegen in woonuitbreidingsgebied.

In de bindende bepalingen bij het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (p3) wordt uitdrukkelijk de omzetting voorzien van het woonuitbreidingsgebied naar agrarisch gebied. Er kan dus met zekerheid van uitgegaan worden dat het woonuitbreidingsgebied niet gerealiseerd zal worden voor woningbouw.

De bestaande stalling werd vergund door de deputatie bij besluit van 23 september 2010 op grond van de omzendbrief RO/2002/01 dd. 25 januari 2002: "Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen of oprichten van stallingen voor weidedieren, geen betrekking hebbend op effectieve beroepslandbouwbedrijven".

In dit besluit heeft de deputatie geoordeeld dat een tijdelijke stalling kon worden opgericht op de huidige locatie, gelet op het feit dat op de huiskavel een dergelijke stalling niet kan worden opgericht. Gelet op de gebruikte materialen werd het tijdelijk karakter van de stalling aanvaard.

Huidige aanvraag voorziet een uitbreiding van deze stalling. De nieuwe constructie wordt opgericht in identiek dezelfde – makkelijk demonteerbare – materialen als de bestaande constructie. Er is dus evenzeer sprake van een tijdelijke stalling.

De aanvraag voldoet voorts aan alle normen gesteld in de omzendbrief RO/2002/01 en dit inzake oppervlakte van de stal, geleverde bewijs van het houden van paarden, geleverde bewijs van het aantal graasweiden waarover de aanvrager beschikt, de bewijzen dat de aanvrager in staat is en effectief de intentie heeft paardenhouderij in hoofdberoep uit te oefenen. De paarden van de aanvrager staan momenteel her en verspreid in stallingen die geen eigendom zijn van de aanvrager. Deze situatie is praktisch niet houdbaar.

De aanvraag werd gunstig geadviseerd door de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling en door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar.

De aanvraag komt derhalve juridisch in aanmerking voor vergunning."

Er moet worden vastgesteld dat de motivering in het bestreden besluit **manifest gebrekkig en foutief** is, en wel om volgende redenen:

- Zoals vermeld, is het woonuitbreidingsgebied uitsluitend bestemd voor groepswoningbouw nu de overheid nog niet heeft beslist over de ordening van het gebied. De deputatie miskent volkomen artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit. Deze vaststelling volstaat om de vergunning te vernietigen;
- De deputatie houdt geen rekening met de daadwerkelijke gewestplanbestemming en verwijst daarentegen eenvoudigweg naar de bindende bepalingen van het GRS, waarin de omzetting van het WUG naar agrarisch gebied wordt voorzien. Op basis daarvan neemt ze aan dat er "met zekerheid van uitgegaan kan worden dat het woonuitbreidingsgebied niet gerealiseerd zal worden voor groepswoningbouw".

Deze motivering is volkomen foutief. Artikel 2.1.1., § 7 VCRO bepaalt expliciet dat ruimtelijke structuurplannen **geen beoordelingsgrond kunnen vormen voor vergunningsaanvragen**. Een vergunningsaanvraag dient steeds getoetst te worden aan de geldende bestemmingsvoorschriften; de bepalingen van een GRS kunnen (uiteraard) geen basis of vrijgeleide vormen om af te wijken van die bindende voorschriften. **De deputatie heeft de bestreden vergunning dan ook ten onrechte**

gebaseerd op de bepalingen van het GRS en heeft daardoor de bindende gewestplanbepalingen manifest miskend. Bovendien had de PSA in zijn verslag uitdrukkelijk gewezen op het vaststaande gegeven dat structuurpannen geen juridische basis kan vormen voor de beoordeling van aanvragen. De deputatie heeft geen rekening gehouden met dit andersluidende standpunt waardoor haar motivering gebrekkig en foutief is.

- Ook de verwijzing naar de omzendbrief RO/2002/01 van 25 januari 2002 inzake de richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen of oprichten van stallingen voor weidedieren, geen betrekking hebben op effectieve beroepslandbouwbedrijven, is foutief en niet draagkrachtig. De Raad van State heeft reeds eerder geoordeeld dat deze omzendbrief geen reglementair karakter heeft en strijdt met de voorschriften van het Inrichtingsbesluit. Ook de omzendbrief kan dus geenszins een vrijgeleide vormen om af te wijken van de duidelijke bestemmingsvoorschriften vervat in artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit.
- De deputatie heeft ook geen rekening gehouden met de correcte overweging in het verslag van de PSA waarin wordt gesteld dat de omzendbrief van 25 oktober 2002 houdende wijziging van de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van ontwerp-gewestplannen en gewestplannen door de Raad van State vernietigd is nu die omzendbrief op een onwettige wijze andere projecten dan groepswoningbouw toelaat in nog niet geordende woonuitbreidingsgebieden en derhalve strijdt met artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit. In haar arrest van 12 mei 2009 heeft de Raad van State meer precies het volgende gesteld:

"De tweede bestreden omzendbrief gaat evenwel in tegen de voormelde duidelijke tekst van artikel 5.1.1 van het inrichtingsbesluit waar hij stelt dat het "niet uitgesloten (is) dat op reeds bebouwde percelen en restpercelen van een reeds eerder aangesneden woonuitbreidingsgebied individuele aanvragen toch verantwoord kunnen zijn" en "in dergelijke gevallen (...) een gemotiveerde individuele afweging (wordt) gemaakt van de impact van de aanvraag op het geheel van het woonuitbreidingsgebied en het al dan niet nuttig zijn van het restant van het woonuitbreidingsgebied in het kader van een te voeren woonbeleid en besluit dat "bij uitzondering (...) een bouwaanvraag of verkavelingsaanvraag die slechts betrekking heeft op enkele restpercelen (kan) worden aanvaard". In zoverre de tweede bestreden omzendbrief eigen rechtsgevolgen beoogt te sorteren, sorteert hij die ook en voegt aldus een nieuwe regel toe aan de bestaande rechtsorde, meer bepaald artikel 5.1.1 van het inrichtingsbesluit. Hij maakt immers andere projecten dan groepswoningbouw mogelijk op deze percelen woonuitbreidingsgebieden die nog niet het voorwerp zijn geweest van een overheidsbeslissing over de ordening ervan. Het is voor de vaststelling van het verordenend karakter van dit onderdeel van de tweede bestreden omzendbrief zonder relevantie of de minister de plaatselijke besturen al dan niet heeft willen en kunnen binden omdat enerzijds moet worden vastgesteld dat het de bedoeling is dat dit onderdeel van de omzendbrief daadwerkelijk wordt toegepast en anderzijds moet worden aangenomen dat de minister met dit onderdeel van de tweede bestreden omzendbrief in elk geval zichzelf heeft gebonden."

 Ook de veronderstelling van de deputatie dat het zou gaan om een "tijdelijke" stalling is manifest foutief. "Tijdelijk" zou minstens inhouden dat er een termijn wordt verbonden aan de duur dat de stalling op het terrein mag worden opgericht. Dit is helemaal niet opgelegd in de vergunning. De stalling wordt ook maar gedeeltelijk uit demonteerbare materialen opgericht, zodat het geenszins makkelijk af te breken is, zoals de deputatie ten onrechte overweegt. De vraag rijst ook waarom de aanvrager überhaupt geneigd zou zijn om de stalling zelf af te breken. Het is dan ook duidelijk de bedoeling om een tweede permanente stalling op te richten die het landschap blijven zal aantasten. In ieder geval doet het al dan niet tijdelijke karakter van de stalling geen afbreuk aan het vaststaande gegeven dat iedere aanvraag verenigbaar moet zijn met de geldende gewestplanbestemming. Zoals reeds uitvoering vermeld, is dit absoluut niet het geval.

Uit het voorgaande dient te worden besloten dat het bestreden besluit **manifest in strijd** is met artikel 5.1.1 van het Inrichtingsbesluit, artikel 4.3.1, § 1, 1° VCRO en artikel 2.1.1, § 7 VCRO. Bovendien is de motivering van de deputatie **gebrekkig, foutief en niet draagkrachtig** en heeft de deputatie de andersluidende standpunten van de deputatie geenszins afdoende weerlegd.

..."

2. De verwerende partij herhaalt de motivering van de bestreden beslissing en voegt daar aan toe:

Bovendien kan worden opgemerkt ten aanzien van het tijdelijk karakter van de stalling enkel vereist is dat bij de beëindiging van het gebruik ervan de stalling moet kunnen worden afgebroken. Dat de beoogde stalling zal bestaan uit makkelijk demonteerbare materialen laat dit toe, zodat sprake is van een tijdelijke stalling. Anders dan verzoekster voorhoudt, moet in de vergunning voor dergelijke constructie geen termijn worden opgenomen.

..."

3. De tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

Dit woonuitbreidingsgebied werd door de bevoegde overheid nooit aangesneden, en uit woonbehoeftestudies is gebleken dat hiertoe ook geen intenties dienden genomen te worden. in het kader van deze visie werd reeds eerder in het GOEDGEKEURD RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN dit woonuitbreidingsgebied geschrapt. Bij de aanmaak van een ontwerp tot opstelling van een Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor Brakel, wordt door het gemeentebestuur voorzien om dit geschrapt woonuitbreidingsgebied om te zetten in agrarisch gebied. Een schriftelijke bevestiging door de schepen van Ruimtelijke Ordening, wordt aan dit verzoekschrift toegevoegd (STUK 3).

..."

Beoordeling door de Raad

1.

Uit de niet-betwiste gegevens van het dossier blijkt dat het perceel waarop de bestreden beslissing betrekking heeft overeenkomstig het vigerende gewestplan moet gesitueerd worden in woonuitbreidingsgebied.

Art. 5.1.1. Inrichtingsbesluit bepaalt:

·...

De woonuitbreidingsgebieden zijn uitsluitend bestemd voor groepswoningbouw zolang de bevoegde overheid over de ordening van het gebied niet heeft beslist, en zolang, volgens het geval, ofwel die overheid geen besluit tot vastlegging van de uitgaven voor de voorzieningen heeft genomen, ofwel omtrent deze voorzieningen geen met waarborgen omklede verbintenis is aangegaan door de promotor.

...,

2. De verwerende partij erkent in de bestreden beslissing uitdrukkelijk dat de werken waarvoor een vergunning wordt verleend niet in overeenstemming zijn met de geldende stedenbouwkundige voorschriften. Anders dan de verwerende partij aanneemt, is de Raad evenwel van oordeel dat een loutere verwijzing naar de bindende bepalingen van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan niet volstaat om op geldige wijze af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften die op de betrokken percelen van toepassing zijn.

De bestreden beslissing schendt in die zin dan ook artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a VCRO, maar evenzeer artikel 5.1.1 Inrichtingsbesluit. In zoverre ruimtelijke structuurplannen op zich geen beoordelingsgrond vormen voor vergunningsaanvragen, kunnen ze op zich evenmin aangewend worden om het aangevraagde alsnog in overeenstemming met het recht te achten. Het feit dat het aangevraagde minstens deels de uitbreiding van een bestaande stalling / loods beoogt, doet hieraan geen afbreuk. Hetzelfde geldt ten aanzien van het beweerde 'tijdelijke karakter' van de betrokken stalling / loods en het toebehoren waarvoor eveneens een vergunning wordt verleend.

Het middel lijkt op het eerste gezicht, mede omwille van de vaststellingen in het onderdeel VI.A van dit arrest, dan ook in de aangeven mate voldoende ernstig om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te verantwoorden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- Het verzoek tot tussenkomst van de heer Filip DELVAEYE VAN DE STEEN is ontvankelijk voor wat de behandeling van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing betreft.
- De Raad beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad Oost-Vlaanderen van 14 november 2013 waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het uitbreiden van bestaande paardenstallen – plaatsen stapmolen en aanleg overdekte mestopslag.
- 3. De zaak wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging aangehouden voor de derde kamer, voorgezeten door de heer Filip VAN ACKER.
- 4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 17 juni 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,

met bijstand van

Eddie CLYBOUW, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de derde kamer,

Eddie CLYBOUW Filip VAN ACKER